

Tilsyn - Område Nørrebro Bispebjerg - Københavns Kommune - 2014

Institution: Tagensbo

Pædagogiske leder / institutionsleder: Arne Bo Nielsen

Afdelingsleder: Iben Møller Nielsen

Klynge / netværk: Muffen

Klyngeleder / netværkskoordinator: Merete Grave

Dato for tilsynsbesøget: 4. marts 2014

Pædagogisk konsulent: Susanne Sonne Borg

Kort beskrivelse af situationen PT i Tagensbo AMK og supervision gennem sociale normeringer.

AMK:

- Der afholdes møde med AMK d. 11. marts. På mødet planlægges en proces for personalet indeholdende to temaer:
  - hvordan håndteres arbejdspress i institutionen med særlig fokus på arbejdet med børn i udsatte positioner.
  - Personalets trivsel generelt.

Sociale normeringer:

- Der er aftalt et supervisionsforløb med psykologer gennem sociale normeringer. Der superviseres 4. gange i alt. Hele personalegruppen modtager supervision.
- Fokus for dette supervisionsforløb er personalesamarbejde. Der arbejdes blandt andet med at skabe rum til refleksion, blive lyttet til og rum til at kunne skabe tillid til hinanden.

Selvregistreringsskemaet:

Ingen bemærkninger

Faglig dialogguide ved tilsynsbesøg i almen- og specialdagtilbud 0-18 år

1. Sociale relationer – barn/voksen kontakten (0-18 år)

"Alle børn og unge har ret til positiv voksenkontakt hver dag – og udsatte børn og unge har et særligt behov for at blive set og få omsorg. Alle børn og unge skal opleve et trygt og omsorgsfuldt miljø, hvor de mødes med respekt og anerkendelse"

Der tages udgangspunkt i nedenstående eksempler i dialogen, for at kunne placere institutionen i den rette kategori:

Behov for ny/ændret indsats	<ul style="list-style-type: none"> - Der er ikke iværksat nogen særlige tiltag for at styrke den positive voksenkontakt - Det er ikke beskrevet hvordan man arbejder med relationen i det daglige pædagogiske arbejde
Tilpasning af indsats	<ul style="list-style-type: none"> - Systematisk/metodisk bevidst arbejde med relationen mellem voksen- barn er beskrevet, men ses ikke som en del af det daglige pædagogiske arbejde - En fælles strategisk drøftelse i personalegruppen af hvordan man i institutionen vil arbejde med den positive voksenkontakt til de enkelte børn.
Vedligeholdelse af indsats	<ul style="list-style-type: none"> - Særligt fokus på barn - voksen kontakten– f.eks. gennem udviklingsprojekter, efteruddannelse af personalet mv. - Definition af hvilke værdier institutionen bygger sit pædagogiske arbejde i forhold til relationsdannelsen - Der er taget særligt taget stilling til hvordan udsatte børn/unge sikres positiv voksen kontakt dagligt - Der er evalueret eller planlagt en evaluering af institutionens arbejde med voksen-barn kontakten

Status:

Institutionen har i 2013 haft fokus på og arbejdet med sociale relationer og venskaber blandt børnene.

Institutionen stræber mod at arbejde med mindre grupper for at skabe rum til relationer mellem børnene.

Institutionen modtager sociale normeringer og har anvendt midlerne til ansættelse af en medhjælper – "ekstra hænder".

Vurdering: tilpasning af indsats

Anbefaling:

Institutionen har været igennem en stor personaleudskiftning samt fusionsproces med Stærevænget, hvilket afstedkommer behov for at genskabe institutionens pædagogiske fundament (menneskesyn, værdier, kerneydelse).

Institutionen skal gennem det kommende år fokusere på at definere grundlæggende værdier, der kan være platform for beskrivelser af og praksis ift. arbejdet med sociale relationer, med særligt fokus på udviklingen af pædagogikken omkring barn/voksen relationen.

Institutionen skal forholde sig til hvorledes man pædagogisk vil håndtere og imødekomme de særlige behov, der gør sig gældende for børn i udsatte positioner.

Institutionen kan med fordel udarbejde en tydelig organisering af det daglige pædagogiske arbejde, således at der skabes rum for nærvær og mulighed for at tilgodese en børnegruppe med store forskelle i behovet for omsorg (jf. Kirsten Elisa Petersens omsorgskategorier)

2. Inklusion og fællesskab (0-18 år)

"Alle børn og unge skal opleve at være en del af et socialt fællesskab. Børn og unge med særlige behov skal inkluderes i fællesskabet med udgangspunkt i deres behov og muligheder. Personalets respekt for børnene og de unges egne kulturfællesskaber er central"

Der tages udgangspunkt i nedenstående eksempler i dialogen, for at kunne placere institutionen i den rette kategori:

Faglig dialogguide ved tilsynsbesøg i almen- og specialdagtilbud 0-18 år

1. Sociale relationer – barn/voksen kontakten (0-18 år)

"Alle børn og unge har ret til positiv voksenkontakt hver dag – og udsatte børn og unge har et særligt behov for at blive set og få omsorg. Alle børn og unge skal opleve et trygt og omsorgsfuldt miljø, hvor de mødes med respekt og anerkendelse"

Der tages udgangspunkt i nedenstående eksempler i dialogen, for at kunne placere institutionen i den rette kategori:

Behov for ny/ændret indsats	<ul style="list-style-type: none"> - Der er ikke iværksat nogen særlige tiltag for at styrke den positive voksenkontakt - Det er ikke beskrevet hvordan man arbejder med relationen i det daglige pædagogiske arbejde
Tilpasning af indsats	<ul style="list-style-type: none"> - Systematisk/metodisk bevidst arbejde med relationen mellem voksen- barn er beskrevet, men ses ikke som en del af det daglige pædagogiske arbejde - En fælles strategisk drøftelse i personalegruppen af hvordan man i institutionen vil arbejde med den positive voksenkontakt til de enkelte børn.
Vedligeholdelse af indsats	<ul style="list-style-type: none"> - Særligt fokus på barn - voksen kontakten– f.eks. gennem udviklingsprojekter, efteruddannelse af personalet mv. - Definition af hvilke værdier institutionen bygger sit pædagogiske arbejde i forhold til relationsdannelsen - Der er taget særligt taget stilling til hvordan udsatte børn/unge sikres positiv voksen kontakt dagligt - Der er evalueret eller planlagt en evaluering af institutionens arbejde med voksen-barn kontakten

Status:

Institutionen har i 2013 haft fokus på og arbejdet med sociale relationer og venskaber blandt børnene.

Institutionen stræber mod at arbejde med mindre grupper for at skabe rum til relationer mellem børnene.

Institutionen modtager sociale normeringer og har anvendt midlerne til ansættelse af en medhjælper – "ekstra hænder".

Tilsyn - Område Nørrebro Bispebjerg - Københavns Kommune - 2014

Institution: Tagensbo

Pædagogiske leder / institutionsleder: Arne Bo Nielsen

Afdelingsleder: Iben Møller Nielsen

Klynge / netværk: Muffen

Klyngeleder / netværkskoordinator: Merete Grave

Dato for tilsynsbesøget: 4. marts 2014

Pædagogisk konsulent: Susanne Sonne Borg

Kort beskrivelse af situationen PT i Tagensbo AMK og supervision gennem sociale normeringer.

AMK:

- Der afholdes møde med AMK d. 11. marts. På mødet planlægges en proces for personalet indeholdende to temaer:
  - hvordan håndteres arbejdspress i institutionen med særlig fokus på arbejdet med børn i udsatte positioner.
  - Personalets trivsel generelt.

Sociale normeringer:

- Der er aftalt et supervisionsforløb med psykologer gennem sociale normeringer. Der superviseres 4. gange i alt. Hele personalegruppen modtager supervision.
- Fokus for dette supervisionsforløb er personalesamarbejde. Der arbejdes blandt andet med at skabe rum til refleksion, blive lyttet til og rum til at kunne skabe tillid til hinanden.

Selvregistreringsskemaet:

Ingen bemærkninger

Behov for ny/ændret indsats	<ul style="list-style-type: none"> - Der er ikke iværksat nogen særlige tiltag for at styrke inklusionen og fællesskabet i institutionen - Det er ikke beskrevet/taget stilling til, hvordan institutionen arbejder med inklusion
Tilpasning af indsats	<ul style="list-style-type: none"> - Der er arbejdet systematisk/metodisk bevidst med inklusion og fællesskaber, men det ses ikke som en del af det daglige arbejde - Der har været mindst en fælles strategisk drøftelse i personalegruppen af hvordan man i institutionen vil arbejde med inklusion og fællesskab
Vedligeholdelse af indsats	<ul style="list-style-type: none"> - Der har gennem det sidste år været særligt fokus på inklusion og fællesskab – f.eks. gennem udviklingsprojekter, kompetenceudvikling mv. og personalet har anvendt/delt viden i personalegruppen - Det er defineret hvilke værdier institutionen bygger sit pædagogiske arbejde med inklusion på - Der er lagt individuelle handleplaner for børn med særlige behov - Man har evalueret institutionens pædagogiske arbejde med inklusion - Der er lagt individuelle handleplaner for børn med særlige behov baseret på ændringer i den pædagogiske kontekst, således at børnene kan inkluderes - Institutionen har evalueret eller planlagt en evaluering af arbejdet med inklusion - Der er sat mål for barn/barn relationen - Forældregruppen har været involveret i institutionens arbejde med inklusion - Institutionens arbejde med inklusion og fællesskab ses i praksis - Institutionen kan beskrive hvilken forskel deres arbejde med inklusion og fællesskab gør for børnene

Status:

Institutionen har fokus på at anerkende børnenes deltagelse og have fokus på deres position i børnegruppen.

Institutionen arbejder så vidt det er muligt med mindre grupper for at imødekomme det enkelte barns perspektiv samt kompetencer.

Institutionen er bevidst om at inklusion er forskellig fra barn til barn og inddrager derfor barneperspektivet ift. planlægning af udsatte børns deltagelse i børnefællesskabet.

Institutionen arbejder med at inddrage forældrene i arbejdet med at inkludere børn i udsatte positioner.

Vurdering: tilpasning af indsats

Anbefaling:

Institutionen skal fortsætte med at udvikle på planlægningsværktøjer ift. at skabe deltagelsesmuligheder for alle børn.

Institutionsledelsen har visioner om at arbejde med tidlig indsats og anvende matrix som metode/værktøj i denne forbindelse. Dette skal videreformidles og implementeres i personalegruppen.

Institutionen skal nedskrive pædagogikken omkring inklusionsarbejde således at dette kan danne udgangspunkt for jævnlige evalueringer af arbejdet.

3. Sprogindsatsen (0-18 år)

"Alle børn og unge skal have de bedste udviklingsmuligheder for deres sprog"

Der tages udgangspunkt i nedenstående eksempler i dialogen, for at kunne placere institutionen i den rette kategori:

Behov for ny/ændret indsats	<ul style="list-style-type: none"> - Der er ikke iværksat nogen særlige tiltag for at styrke sprogarbejdet - Det er ikke beskrevet/taget stilling til, hvordan institutionen arbejder med sprog - Forældrene har ikke været involveret i sprogindsatsen målrettet det enkelte barn
------------------------------------	---

Tilpasning af indsats	<ul style="list-style-type: none"> - Der er arbejdet systematisk/metodisk bevidst med sprog, men det ses ikke som en del af det daglige pædagogiske sprogarbejde - Der har været mindst en fælles strategisk drøftelse i personalegruppen af hvordan man i institutionen vil arbejde med sprog - Forældrene har været involveret i sprogindsatsen målrettet det enkelte barn - Institutionen har kendskab til andetsprogsdidaktik
Vedligeholdelse af indsats	<ul style="list-style-type: none"> - Der er udarbejdet individuelle handleplaner for børn med sproglige udfordringer - Der anvendes andetsprogsdidaktik i institutionen i det daglige pædagogiske arbejde - Der har gennem det sidste år været særligt fokus på sprog – f.eks. gennem udviklingsprojekter, efteruddannelse af personalet mv. - Der er iværksat indsatser for at skabe gode sproglige miljøer i institutionen - Det er defineret hvilke værdier institutionen bygger sit pædagogiske arbejde med sprog på - Der er evalueret eller planlagt en evaluering af institutionens arbejde med sprog

Status:

Institutionen arbejder pt. med fokus på sprog og bevægelse.

Institutionen afholder daglige samlinger hvor sprogarbejdet er inkluderet.

Institutionen har en sprogansvarlig pædagog.

Institutionen tester børn hvor man vurderer at der er sproglige udfordringer.

Vurdering: tilpasning af indsats

Anbefaling:

Institutionen kan med fordel arbejde videre med ønsket om at skabe gode læsemiljøer med fokus på dialogisk læsning og fortællinger.

Institutionen kan med fordel inddrage området sprogvejleder Isabella Mørk i videreudviklingen af det daglige sprogarbejde.

4. Forældresamarbejde (0-18 år)

"Forældre og institution skal indgå i et tæt og ligeværdigt samarbejde om det enkelte barns eller unges udvikling og trivsel. Forældre er en ressource i forhold til samarbejdet om deres børn og skal ses som del af et partnerskab"

Der tages udgangspunkt i nedenstående eksempler i dialogen, for at kunne placere institutionen ved den rette farve:

Behov for ny/ændret indsats	<ul style="list-style-type: none"> - Der er ikke iværksat nogen særlige tiltag for at styrke forældresamarbejdet i institutionen - Det er ikke beskrevet/taget stilling til, hvordan institutionen arbejder med forældresamarbejde
Tilpasning af indsats	<ul style="list-style-type: none"> - Der arbejdes systematisk/metodisk bevidst med forældresamarbejde, men det ses ikke som en del af det daglige pædagogiske arbejde - Der har været mindst en fælles strategisk drøftelse i personalegruppen af hvordan man i institutionen vil arbejde med forældresamarbejde - Det er defineret hvordan de forstår og praktiserer forældrepartnerskab

Vedligeholdelse af indsats	<ul style="list-style-type: none"> - Det er defineret, hvordan de forstår og praktiserer <i>forældrepartnerskab</i> - Der har gennem det sidste år været særligt fokus på forældresamarbejdet – f.eks. gennem udviklingsprojekter, kompetenceudvikling mv. og personalet har anvendt/delt viden i personalegruppen - Der er taget stilling til den didaktiske metode(r), der anvendes i forældresamarbejdet - Det er defineret hvilke værdier institutionen bygger sit forældresamarbejde på - Der er evalueret eller planlagt en evaluering af institutionens forældresamarbejde - Institutionens arbejde med forældresamarbejde ses i praksis - Institutionen kan beskrive hvilken forskel deres forældresamarbejde gør for børnene
-----------------------------------	--

Vurdering: tilpasning af indsats

Anbefaling:

Institutionen skal genfinde de værdier, der har været udgangspunktet for forældresamarbejdet samt videreudvikle dem, således at de blive implementeret og tydelig del af det daglige forældresamarbejde i Tagensbo.

Institutionsledelsen har intentioner om at arbejde yderligere med forældreinddragelse i den pædagogiske hverdag, hvilket med fordel kan bredes ud i hele personalegruppen.

Institutionen skal arbejde med at udvikle sine forældremøder og forældresamtaler, således at de i høj grad tager højde for den sammensatte forældregruppe og deraf kommende behov, der er repræsenteret i Tagensbo. Institutionen kan med fordel inddrage integrationsvejleder Marlene Horst i dette arbejde.

5. Sammenhæng og overgange (0-18 år)

"Alle børn og unge skal opleve en helhed i deres liv. Ved overgangen fra et tilbud til et andet, skal barnet/den unge og deres forældre opleve, at der samarbejdes om at skabe en tryk og god overgang"

Der tages udgangspunkt i nedenstående eksempler i dialogen, for at kunne placere institutionen i den rette kategori:

Behov for ny/ændret indsats	<ul style="list-style-type: none"> - Der har ikke været iværksat nogen særlige tiltag for at styrke arbejdet med overgange og sammenhænge - Det er ikke beskrevet/taget stilling til, hvordan institutionen arbejder med overgange og sammenhænge
Tilpasning af indsats	<ul style="list-style-type: none"> - Der arbejdes systematisk/metodisk bevidst med overgange, men det ses ikke som en del af det daglige pædagogiske arbejde - Der har været mindst en fælles strategisk drøftelse i personalegruppen af hvordan man i institutionen vil arbejde med overgange og sammenhæng - Der er etableret en samarbejdsaftale jf. beslutningen i 'Stærkt samarbejde'
Vedligeholdelse af indsats	<ul style="list-style-type: none"> - Der har gennem det sidste år været særligt fokus på sammenhænge og overgange – f.eks. gennem udviklingsprojekter, kompetenceudvikling mv. og personalet har anvendt/delt viden i personalegruppen - Det er blevet defineret hvilke værdier institutionen bygger sit pædagogiske arbejde med overgange på - Det er gennem metodiske overvejelser sikret, at alle børn får et ord med på vejen - Der er lagt strategier for afgiver og modtager perspektivet i forbindelse med gode overgange - Der er evalueret eller planlagt en evaluering af institutionens arbejde med overgange - Institutionens arbejde med sammenhænge og overgange ses i praksis - Institutionen kan beskrive hvilken forskel deres med sammenhæng og overgange gør for børnene, f.eks. hvordan samarbejdsaftalen for 'Stærkt samarbejde' gør en forskel for børnene.

Status:

Institutionen arbejde bevidst med overgangen fra børnehave til skole, bl.a. gennem besøg i andre institutioner i netværket der har børn der skal på samme skole. Således skabes allerede inden skolestart

grobund for nye venskaber og relationer blandt børnene, hvilket giver en mere tryk skolestart.

Institutionen udarbejder vidensoverdragelse i det omfang det er påkrævet.

Institutionen deltager i stærkt samarbejde med Tagensbo skole.

Vurdering: vedligehold af indsats

Anbefaling:

Institutionen kan med fordel videreudvikle samarbejdet i stærkt samarbejde. Blandt andet kan man foreslå at involvere pædagoger i planlægningsarbejdet.

6. Krav om refleksion og metodisk systematik i den pædagogiske praksis (0-18 år)

"Alle institutioner skal vælge en konkret metode, således at der – på mangfoldige måder - arbejdes systematisk og reflekteret. Institutionerne skal skabe rum for refleksion over det pædagogiske arbejde og kunne indgå i en dialog omkring deres pædagogiske praksis. I valg af metode skal der tages afsæt i den enkelte institutions børne- og unge-gruppe og øvrige lokale forhold"

Der tages udgangspunkt i nedenstående eksempler i dialogen, for at kunne placere institutionen i den rette kategori:

Behov for ny/ændret indsats	<ul style="list-style-type: none"> - Der har ikke været iværksat nogen særlige tiltag for at styrke refleksion og metodisk systematik i den pædagogiske praksis - Det er ikke beskrevet/taget stilling til, hvilke metoder, der arbejdes ud fra
Tilpasning af indsats	<ul style="list-style-type: none"> - Der arbejdes systematisk/metodisk bevidst i det daglige arbejde - Der har været mindst en fælles strategisk drøftelse i personalegruppen af de metoder og den systematiske tilgang man anvender/ønsker at anvende

Vedligeholdelse af indsats	<ul style="list-style-type: none"> - Der har gennem det sidste år været særligt fokus på specifikke metoder/systematikker – f.eks. gennem udviklingsprojekter, kompetenceudvikling mv. og personalet har anvendt/delt viden i personalegruppen - Der er evalueret eller planlagt en evaluering af institutionens arbejde med specifikke metoder - Institutionen har lagt en tidsplan (eks. årshjul) for overordnet refleksion om institutionens pædagogiske praksis - Metoder genfindes tydeligt i institutionens daglige pædagogiske arbejde, samt afspejles i institutionens indretning - Refleksionerne er gjort synlige internt ift. medarbejdere og eksternt ift. forældrene - Institutionen kan beskrive hvilken forskel deres systematiske/metodiske arbejde gør for børnene
-----------------------------------	---

Status:

Institutionen står overfor at retænke sin praksis inden for dette pejlemærke.

Vurdering: tilpasning af indsats

Anbefaling:

Institutionen skal arbejde med organiseringen af planlægning, refleksion og evaluering således at der skabes en tydelig systematik for denne praksis.

Institutionen skal vælge en/flere metoder ift. det ovenstående arbejde.

Institutionsledelsen planer om at arbejde med matrix som model for planlægning og evaluering skal udbredes til personalegruppen således at dette arbejdsredskab opleves som meningsfuldt og skaber øget kvalitet i det pædagogiske arbejde.

7. Evaluering af den pædagogiske læreplan (0-5 år)

- Hvilke af læreplanstemaerne har institutionen haft fokus på i arbejdet med de pædagogiske læreplaner de sidste to år?

(Sæt kryds)

- 1) Alsidig personlig udvikling
- 2) Sociale kompetencer
- 3) Sproglig udvikling
- 4) Krop og bevægelse
- 5) Naturen og naturfænomener
- 6) Kulturelle udtryksformer og værdier

- Vurder i hvor høj grad I har nået de mål i fastsatte indenfor hvert af de læreplanstemaer (I har beskæftiget jer med):

Slet ikke – I mindre grad – I nogen grad – I høj grad

- Hvad har de to års indsats givet anledning til af forandringer i jeres praksis?
- Hvordan har I arbejdet med børnemiljøperspektivet?
- Hvad har de to års arbejde med børnemiljøperspektivet givet anledning til af forandringer i jeres praksis?
- Hvilke dokumentationsmetoder har I brugt?
- Beskriv hvilken betydning har arbejdet med den pædagogiske læreplan haft for børnenes læring og udvikling?
- Hvordan har I inddraget forældrebestyrelsen og forældrerådet i arbejdet med de pædagogiske læreplaner?

8. Opfølgning (0-18 år)

Opfølgning – her kan den pædagogiske konsulent notere særlige forhold, aftaler der er indgået eller lignende

9. Konklusioner fra tilsynsdialogmødet (0-18 år)

Her anfører den pædagogiske konsulent pointerne fra tilsynsdialogmødet

Institutionen har:

0 pejlmærker i kategorien behov for ny/ændret indsats

5 pejlmærker i kategorien tilpasning af indsats

1 pejlmærke i kategorien vedligeholdelse af indsats

Arbejdet i Tagensbo vil i det kommende år være fokuseret omkring udarbejdelse og implementering af værdier og kerneydelse grundet stor udskiftning i personalegruppen samt sammenlægning med Stærevænget.

Samtidig er det en løbende opgave at videreudvikle institutionens arbejde med metode, evaluering og systematik i det pædagogiske arbejde.